

# Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista Wasabato wa Laodikia - Namba Kumi na Sita

Jeff Pippenger

2025-12-22

## លេខបំប៉ន

Ndzi kombela ku rivaleriwa hikwalaho ka marito yo tala emahlweni ka ku sungula mhaka-nkulu. Ndzi navela ku veka endhawini mitila yin'wana ya vuprofeta, leyi nga swiphemu swa nkoka swa mianakanyo leyi ndzi kunguhataka ku yi tirhisa loko hi languta hi ku kongoma buku ya Yuwele. Ndzi se ndzi boxile khale leswaku rito ra Xiheveru leri hundzuluxeriwaka ri ku “tsemariwa” ebukwini ya Yuwele, ri kuma mits roots ya rona eka maendlelo ya magandzelo ya ku tiyisisa ntwanano emasikwini ya Abrahama.

Kawtlang un, nangnihteho aw, ka; uicang hna dihlak, ʔah un, misur zu thar ruangah; zeicahtiah nan ka in aʔangin a cāt bo. Joel 1:5.

Izwi ry'Igiheburayo “gucibwaho” ni H3772, kandi ni umuzi w'ibanze usobanura ‘gukata (ho, hasi, cyangwa mo kabiri); mu buryo bw'igereranyo gusenya cyangwa kurimbura; by'umwihariko isezerano (ni ukuvuga, kugirana isezerano cyangwa amasezerano y'ubwumvikane, mu ntangiriro bikoze no gukata inyama no kunyura hagati y'ibice byazo).’

Ndzi lemuka leswaku nhlamuselo ya Strong ya rito leri nge “cut off,” yi ri vitana “rimitsu ra masungulo,” hi ku ya hi nhlamuselo ya ririmi. Leswi swi ri tano, ku tsemiwa loku fambisanaka ni ntwanano ni Abrahama, ku kombisa leswaku ku vonakala ka ntwanano ku khomeke eka rito rero, naswona ku vonakala koloko ku vekiwa erivaleni eka rimitsu ra rona ra matimu ya masungulo. “Cut” hi ku ya hi matimu ya ntwanano; i xikombiso xa vuprofeta lexi simekiweke eka rimitsu ra xona ra masungulo, naswona nakambe hi tlhelo ra ririmi xi tivisiwa tanihi rimitsu ra masungulo.

Mu murongo wa gatanu havugwamo yuko batagira ubutumwa bw'imvura y'itumba, nk'uko bugereranywa na “vino nshya,” kandi ko icyo gihe nyine kandi aho ngaho banangiwe kuba ubwoko bw'isezerano bw'Imana, ubwoko bw'isezerano bukomora “imizi yabwo ya kera” kuri Aburahamu.

Igitabho kizimeye mu butayu mu gihe cy'imyaka mirongo ine, cyakomoraga inkomoko yacyo ya mbere kuri Aburahamu, ari byo bivuga se w'amahanga menshi. Igitabo cyinjiye mu Gihugu cy'Isezerano hamwe na Yosuwa, cyakomoraga inkomoko yacyo ya mbere kuri Aburahamu. Abayuda bishwe Kristo bakomoraga inkomoko yabo ya mbere kuri Aburahamu. Abaporotesitanti basohotse mu Bihe by'Umwijima, kandi nyuma bakageragezwa maze bakarengerwa nk'ubwoko bw'isezerano bwatoranyijwe n'Imana mu 1844, bakomoraga inkomoko yabo ya mbere kuri Aburahamu. Umuryango wa Millerite Philadelphian winjiye Ahera Cyane ku wa 22 Ukwakira 1844 wakomoraga inkomoko yawo ya mbere kuri Aburahamu. Umuryango wa Millerite Laodicean wongeye kubaka Yeriko mu 1863, wakomoraga inkomoko yawo ya mbere kuri Aburahamu. Itorero ry'Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi b'i Laodikiya riseswa mu kanwa k'Umwami ku

itegeko rya Sunday law rigiye kuza vuba, ryakomoraga inkomoko yaryo ya mbere kuri Aburahamu. Ibyo bisekuru byose byasohoje, cyangwa bizasohozwa, umugani w’uruzabibu.

Yoeli ndakwa bante baebela bakasumuka bakamona yoya babenga kukandwa nga bantu ba Leza, kabili tebakwete imbila ya mvula ya kulekelesha. Elyo amashiwi ya kupusana na yalya yaba ayacine. Abo Yoeli asonta nga abafwala “imikombe ya buleme,” elyo bena bapita mu cipangano, bapelwa akalembelo no kuimikwa nga ca bupe. Icikonswa cakubalilapo icasimikwa pakati ka Leza na bantu abasalwa catendeke no “kusalana” kumo kwene uko kwaiminishiwa pa cipe ca kulekelesha ica bantu ba Leza, ico citendeka pa mulu wa pa Sabata. Ukusalana ukwo kulekanya ingano nefyani. Ifyani fibengwa no kuciposelwa mu mulilo, kabili ingano fikunkumana pamo nga ca bupe ca ngano yantanshi ica Pentekoste, ico elyo caimikwa pa mulu, “nga mu myaka ya kale.”

Kuna sehemu nne ambazo kwa kawaida huonyeshwa kuwa zinawakilisha agano la Ibrahimu. Katika Mwanzo kumi na mbili, Abrahamu “anaitwa” na kupewa ahadi ya kumfanya taifa kubwa. Hili si sehemu ya agano, bali ni mwito wa ahadi. Katika hatua hiyo jina lake ni Abram, kwa kuwa mojawapo ya alama za uhusiano wa agano ni kubadilishwa kwa jina. Jina la Abram hubadilishwa katika hatua ya tatu ya hatua nne za agano.

Pamusoro paakaita Mwari chipikirwa kuna Abrahamu, zvaakanga asingagoni kupika nomukuru kupfuura iye, akapika naiye amene, achiti, Zvirokwazvo ndichakuropafadza, uye ndichakuwaza kwazvo. Naizvozvo, shure kwokunge atsungirira nomwoyo murefu, akawana chipikirwa. Nokuti vanhu vanopika nomukuru kuvapfuura; uye mhiko yokusimbisa kwavari ndiyo inogumisa kupokana kwose. Naizvozvo Mwari, achida zvikuru kuratidza kuvagari venhaka vechipikirwa kusachinjika kwezano rake, akachisimbisa nemhiko; kuti nezvinhu zviviri zvisingachinji, mazviri zvisingabviri kuti Mwari areve nhema, isu tive nokunyaradzwa kukuru, isu takatizira kunopotera kuti tibatisise tariro yakaiswa pamberi pedu; tariro iyoyoyatinayo sechibatiso chomweya, chakasimba uye chisingazungunuki, uye chinopinda mukati meketeni; maakapinda nokuda kwedu Iye anatangira mberi, iye Jesu, aitwa Muprista Mukuru nokusingaperi maererano naurongwa hwaMelkizedheki. VaHebheru 6:13–20.

Ka mu kuri kubari kwa Ngai kwa Abram, na agatuuha hamwe no “kurahira” kwakurikiyeho nk’umugabo wa kabiri. Icyo “kurahira” cyakurikiyeho cyari kigizwe n’ibice bitatu. Nyuma yo guhamagarwa kw’isezerano, ari ryo ntambwe ya mbere, intambwe ya kabiri, iya gatatu n’iya kane ni zo zigize isezerano nyakuri ry’ibice bitatu, ryakozwe na Ngai n’ubwoko bwatoranijwe. Mu Itanguriro 15, Ngai “aca” isezerano mu buryo bwemewe n’amategeko, akoresheje umuhango ukomeye aho Ngai wenyine anyura hagati y’inyamaswa zacaguwemo kabiri, asezerana nta sharti ubutaka abazabakomokaho ba Aburahamu. Igihugu cy’Isezerano cyagereranywaga nk’igihugu kiri hagati y’inzu ebyiri: uruzi rwa Egiputa n’uruzi Efurate. Intambwe ya mbere y’isezerano ry’ibice bitatu irimo ubwerekane butaziguye bw’ikimenyetso cy’ubuhanuzi cy’inzu ebyiri, hamwe n’ibindi byose bifatanye n’icyo kimenyetso. Iyo guhumekerwa kwerekana inzu Ulai na Hidekeli nk’ibyabaye ubu biri mu nzira yo gusohora, iza inzu ebyiri zari zaragereranyijwe mbere mu buhanuzi bwa Abram. Imiterere y’aho biba iri hagati y’inzu ebyiri za Abram, kandi iyo zihujwe n’inzu ebyiri za Daniyeli ziba inzu enye, kuko ijwi rya Kristo ari ijwi ry’amazi menshi.

Mundu mumo nyene, Yehova akoranire kirikano na Abram, akamwira ati: Urubyarwa rwawe ndaruhare iki gihugu, kuuma ku muige wa Misri kuhika ku muige mukuru, ni ukuvuga, Ruizi Furat; Abakeni, n'Abakenizi, n'Abakadimoni; n'Abaheti, n'Abaperizi, n'Abarefayimu; n'Abamori, n'Abanyakanani, n'Abagirugashi, n'Abayebusi. Itanguriro 15:18–21.

Falaki katsina ipikwe kati mu Abram yaali mutima woose, wo uleleka ku bakafumu ikumi mu miku ya nsuka, elo mu miku ya ntete ya kilayano waandikibwe nga mikoka ikumi, ke bakafumu to. Bantu nkama moko na makumi ana na bane bakaba mu lubokano ne mutima woose. Mutima wakaingila nde mu ntambi ya kumesibwa ya kulombela ku Lumingu ku ngolo ya kufingila, ku bukalinge bumobumwe bwa mutima woose, pasi ya bulombodi bwa mwashi wa mu langi ya bokonde wa Kusokolola kumi na sambanu na moko, oyo akafumina bakafumu ikumi ba ntoto. Kudi Abram, elembo ya dibundu ne leta ya ekifwanikiso kya nyama ulelekiibwe ku mfula wa Ejipitu, elembo ya mayele a leta, ne ku mfula wa Babiloni, elembo ya mayele a dibundu.

Ni nyuma ya mambo hayo neno la Bwana likamjia Abram katika maono, kusema,

Usatye, Abram: N'di ngabo yawe, kandi ndi ingororano yawe ikomeye cyane.

Abram akati, “Ishe Mwari, muchandipei, zvandiri kuenda ndisina mwana, uye mutariri weimba yangu ndiye uyu Eriezeri weDhamasiko?” Abram akatizve, “Tarirai, hamuna kundipa mbeu; uye tarirai, uyo akaberekerwa mumba mangu ndiye mugari wenhaka yangu.” Zvino tarirai, shoko raJehovha rakasvika kwaari, richiti,

Oyo takaliba musika wobe omusika wo; naye oyo aliva mu lubuto lwo ye aliba musika wo. N'amufulumya ebweru, n'agamba nti, Tunuulira kaakano eggulu, obale emmunyeenye, oba ng'osobola okuzibala: n'amugamba nti, Bw'etyo bwe lityo ezzadde lyo.

Ye amini katika Bwana; naye akamhesabia jambo hilo kuwa haki. Akamwambia,

Emi ne Yahweh nke kpoputara gi n'Or nke ndi Kaldia, inye gi ala a ka i keta ya.

Na akamwambia, Bwana MUNGU, kwa nini nitajua ya kuwa nitaaurithi? Naye akamwambia,

Ndzi tekeletela xihon'wana xa tihomu xa malembe manharhu, ni ximbutana xa malembe manharhu, ni khuna ya malembe manharhu, ni tuva, ni n'wana wa tuva.

Ne akawatora vyose ivyo, abicamwo bibiri hagati, ashiraho igice cose gihanganye n'ikindi; ariko inyoni zo ntazicamwo. Maze igihe ibisiga vyamanuka ku ntumbi z'ibimazi, Abram arabirukana. Izuba rigiye kurenga, itiro ryinshi rigwa kuri Abram; kandi ehe, ubwoba bw'umwijima munini bumugwako. Arongerwa abwira Abram ati,

Nzwisisa hi ku tiyiseka leswaku mbewu ya wena yi ta va vayeni etikweni leri nga riki ra vona, naswona va ta va tirhela; kutani vona va ta va xanisa malembe ya mune wa madzana; naswona na tiko rero, leri va nga ta ri tirhela, ndzi ta ri avanyisa; kutani endzhaku ka sweswo va ta huma va ri ni rifuwo lerikulu.

Kandi ugende kwa ba so mu mirembe; kandi olibikwaho mu bukadde oburungi.

Bali mu muryango wa kane bazagaruka hano, kuko ubugome bw'Abamori butaruzura.

Byabaihireho, izuba rimaze kurenga kandi hije, dore habonetse itanura rinywuga umwotsi n'itabaza ryaka umuriro, bica hagati muri ibyo bice. Itangiriro 15:1–17.

هل كئروهه و وئش هل رگائى ىنووتس كهو دركهء ىىامنئ ىلئىئارسئ ىىناكهوئن و اسوم مك ىكهئ وهئ ىرهمپئ و انتووس ىكهئ ارچ و رادل كهوود ىرووننت كهو اءن"وارب" هچراپ وهئ ناوئن هل ،اڈوړ.

Bwana akawatangulia mchana katika nguzo ya wingu, ili awaongoze njiani; na usiku katika nguzo ya moto, ili awape nuru; wapate kusafiri mchana na usiku. Hakuiondoa ile nguzo ya wingu mchana, wala ile nguzo ya moto usiku, mbele ya watu. Kutoka 13:21, 22.

Mwinda waaka na litanda liuta muishi vilifananisha nguzo ya wingu au ya moto, navyo vinawakilisha kipengele cha kinabii cha hatua ya kwanza, miongoni mwa hatua tatu zinazohusika katika Mungu kuthibitisha agano pamoja na Abram. Sura huanza kwa maneno, “Usiogope,” kwa maana ujumbe wa malaika wa kwanza ni kumcha Mungu; na wale ambao, kama Abram, humcha Mungu, hawatahitaji kumwogopa Mungu. Kuna aina mbili za hofu, kwa sababu kuna makundi mawili ya watu.

Indagaano oundjila y’ehangano, Abram okwa itavela Kalunga, nokwa valelwa ngoo euyuki. Ovaengeli vatatu ova fanekwa nomilimo d’Ombepo Iyapuki ngaashi sha hololwa kuJohannes, ou ta longo kutya Ombepo Iyapuki otai popile ombediha yoinima itatu: osono, euyuki, nepangulo. Omakalaktera oo ohaa tu kumwe novaengeli vatatu; onghee, konima yokutya okutya ombhayo yaKalunga oya hololwa mehangano, opo nee ekwato etiivali, olo euyuki, la hololwa, ndele tashi landulwa kepopyo leepangulo, olo olu li omilimo etitatu d’Ombepo Iyapuki, nomatumwalaka ovaengeli etitatu. Ekwato lotete lehangano ola fanekifa etumwalaka lovaengeli votete, olo alushe li li fractal yomatumwalaka aeshe atatu. Omakwato atatu gomukalo gwehangano, ohaa kwatela mo ovaengeli vatatu vaEmbololo omulongo nene.

Abram kuhesabiwa kuwa mwenye haki, akiashiria malaika wa pili, huandaa sadaka, kwa maana sadaka hiyo huandaliwa mara tu kabla ya hatua ya tatu ya hukumu. Sadaka hiyo inawakilisha sadaka ya Walawi wa Malaki 3 ambayo huinuliwa kama bendera. Kama vile vipindi vitatu vya miaka arobaini katika maisha ya Musa vinavyowakilisha ujumbe wa malaika watatu, ndivyo miaka arobaini ya kwanza ya Musa ilivyo na hatua zote tatu za ujumbe wa malaika watatu.

،ئاسرت ادوخ هل ىكواب و كئاد مك تاكهء ئپ تسءء ئئوش و هل اسوم ىلأحتءهئ اش ىكئپ تسءء وارنئ ىب ىكهئ هوءن دركىقات مءوود ىواگنءه .تاه وارنئ ىب ىكهئ هوءن دركىقات ئاشاپ ،(مءكهئ ىواگنءه) هل هوءن دركىتءر و اسرت ادوخ هل اتءءءس لائءاد كئئتاك ،ووب اءكهئ ىشءب لائءاد هل كهو ،تئرگءء ؤخ هل ئاشاپ .هوءهئ اركىقات ىؤخ ىئءءسءءء ىئءمئء ىئپ هب ئاشاپ ،تاوخب ئاكهئ ىلءبالب هكارؤخ ىئءراوخ ىئمئء مك ،هوءءسءنءءءءوب هب ئاشاپ نهئال هل رتاوؤ لئس ئس ووب مءهئئس ىهوءن دركىقات موءئ ،لائءاد ؤب هئءئشئرف نئمءهئئس ىمءهئپ شهوءئ مك ،هئمءءشكهئ ىؤؤر ىاسائ و رووكاب ىئاشاپ.

Baba le Musa ne ba boifa Modimo, ba mo tsenya mo arekeng mo metsing, mme morwadia Faro a kaela go bona seemo seo, mme morago ga moo a athola ka tsela e e ratang gore ngwana a bolokwe. Tshimologo ya botshelo jwa ga Musa e ne e le setshwantsho sa kgolagano e Modimo a neng a e dira le batho, mme morago, ka Musa, Modimo a ba a dira kgolagano le setshaba se se tlhophilweng mo gare ga batho. Kgolagano ya ga Noa le batho e emela boidiidi jo bogolo, mme

kgolagano ya ga Musa le batho ba ba tlhophilweng ke ba ba dikete di le lekgolo le masome a manè le bonè. Setlhabelo se Aberame a neng a tshwanetse go se dira go tlhomamisa kgolagano se ne se rwala sesupo sa kgolagano ya ga Noa, fela jaaka go ne go ntse ka ga Musa yo o neng a diragatsa boporofeti jwa ga Aberame makgolokgolo a dingwaga moragonyana.

Okuhepa kwali kwa yela inama itano ya mehololo dapandja: onghobe yomukadi yomeva atatu, ondjuzu yomukadi yomeva atatu, ondimba yomeva atatu, onghuti, nomunona wonghuti. Oinyoni oya fiya ya yela yondjila yazo aishe, ndele onghobe yomukadi, ondimba, nondjuzu yomukadi oya “tetulwa” momatati avari. Okuhepa oku otaku udifa okulundululwa koondjendjele momafiku axuuninwa shi li oshitya shomeso shokwekonkoninwa shovanhu. Edidiliko lyomeso koshinona shaFarao olya li omona Moses moshikepa. Oshikepa otashi didilikwa koomwenyo hetatu ava va li moshikepa. Onomola “hetatu” oya tungilwa po shi li kimwe shomeikalekelwa douporofeti dondjendjele doovanhu omafele omafele omulongo neine nomulongo neine. Ngeenge wa tala kokuhepa kwiinama itano ndele wa gandja ditatu momatati avari, hano okuhepa koye okwa hovela kwa ningwa iipambu hetatu, ngaashi sha didilikwa kuNoa, ndele tashi kolekwa vali mokuhepa kwaAbram.

Nekama tano hizo, zinapogawanywa kama alivyoagiza Mungu, zinawakilisha hesabu “nane”; na kwa kufanya hivyo, zinawakilisha nafsi zile za mwisho wa ulimwengu ambazo zilifananishwa na nafsi “nane” zilizokuwa juu ya safina. Ishara ya tohara, ambayo ni hatua ya pili katika agano la Abram la sehemu tatu, ilipaswa kutekelezwa katika siku ya “nane” baada ya kuzaliwa; na ibada hiyo ilibadilishwa na ubatizo, ambao unafananisha ufufuo wa Kristo uliotukia katika siku ya “nane.” Hesabu “nane” ni sifa iliyothibitika ya maagano ya Nuhu na ya Musa pia, nayo yanawafanania wale mia moja arobaini na nne elfu watakaoinuliwa kuwa sadaka ya bendera, na ndio “wa nane” aliye wa wale saba.

Banyama batanu abo bagereranya ba bikomere batanu ab'amagezi, abagaragajwe n'abo “munani” bari mu nkuge, bazava mu isi ya kera bajye mu isi nshya—batabonye urupfu.

Ekyonzirya kya Abram kyali kyonzirya kirongoofu, kubanga ebisolo byonna ebyali mu kyonzirya ebyo byali bisolo birongoofu, era awamu byetoolodde ebisolo ebikulu ebyakozesebwanga mu biweebwayo ebyokebwa byonna. Obubaka bwa malayika ow'olubereberye bulimu ekiragi eky'okusinza Omutonzi, era ebisolo ebyo ebikulu eby'ebiweebwayo eby'omu kuweereza okw'Awatukuvu okwategekebanga okutandikibwawo ekigambo kya Abram bwe kyali okutuukirizibwa mu biro bya Musa biragibwa ng'ebiweebwayo eby'okusinza, ate era nga biraga mu kifaananyi okuyitibwa kwa malayika ow'olubereberye okw'okusinza Omutonzi.

Vhesi ya khumi na nane i bula nga u livhanya ya ri, “Nga duvha lenelo Murena o ita mulanga na Abram.” Izwo zwi sumbedza tshipida tsha u thoma kha zwitatamennde zwiraru zwine zwa fanyisa vharuwa vhararu vha Ndzumbululo ya fumi-na-na. Tshipida tsha mulanga kha Genesi ya fumi-na-tanu tshi imela mulaedza wa muruwa wa u thoma wa Ndzumbululo ya fumi-na-na, une wa tevhelwa nga muruwa wa vhuvhili, we a fanyiselwa nga tshipida tsha vhuvhili tsha mulanga wa Abram tshi wanalaho kha Genesi ya fumi-na-sumbe.

Mu ntambwe ya kabiri, izina rya Abram u rihindurwa rikaba Aburhamu. Abram bisobanura ngo “se arashyizwe hejuru,” naho Aburhamu bisobanura ngo “se w’amahanga menshi.” Mu guhamagarwa kwa Abram, isezerano ryo kuzahinduka ishyamba rikomeye ryari ryaratanze, ariko iryo sezerano ntiriyemejwe kugeza igihe izina rya Abram ryahinduriwe. Ni bwo yahindutse se wa mbere w’ubwoko bw’isezerano bwatoranijwe. Intambwe yakurikiyeho yagereranyaga ubutumwa bwa marayika wa gatatu, ubwo Aburhamu yageragezwaga mu gutamba Isaka, byagereranyaga umusaraba, wagereranyaga ku wa 22 Ukwakira 1844, kugereranya itegeko ryo ku cyumweru—ari ryo butumwa bwa marayika wa gatatu. Iyo ntambwe ya gatatu y’isezerano yasohoye ku wa makumyabiri na kabiri Ukwakira mu 1844, kandi igaragarizwa mu Itangiriro makumyabiri na kabiri.

Mu ka ntambwe ya kabiri, oyo ezali nsango ya anzu ya kabiri, epai nkombi ya Abama ebongwanaka, molulu ya kokatama ngenga etyamaki lokola “elembo” ya bato ya boyokani mpe boyokani na bango na Nzambe. Ezali na lisolo ya nsango ya anzu ya kabiri nde bato ya Nzambe bazwamaka elembo ya kokangama. Batingamaka lokola bendele na nsango ya anzu ya misato oyo emonisami na mobeko ya Lomongo, kasi bazwamaka elembo yango na eleko oyo ezali moke liboso ya mobeko ya Lomongo, oyo na lisolo ya Ba-Millerite ekozala, moke liboso ekuke ekangama na mokolo ya 22 Octobre 1844.

Likewise, ku kwali ni kuhusiana na amri zile tatu za kutoka Babeli zilizoanzisha unabii wa miaka 2300, ambao uliishia katika kuwasili kwa malaika wa tatu tarehe 22 Oktoba, 1844. Hekalu lilikamilishwa katika historia ya amri ya pili, baada ya ile ya kwanza, lakini kabla ya ile ya tatu. Misingi iliwekwa katika kipindi cha amri ya kwanza, na jengo la hekalu likakamilishwa katika historia ya amri ya pili. Amri ya tatu mwaka 457 KK ilianza ile miaka 2300, wakati amri yenyewe ilirejesha utawala wa kitaifa kwa Wayahudi. Katika alama ya tatu ya njia ufalme unasimamishwa, kama inavyowakilishwa na kurejeshwa kwa utawala wa kitaifa katika amri ya tatu na kuinuliwa kwa kanisa mshindi kuwa bendera katika sheria ya Jumapili.

Isimemeo rya gatatu ryashushanyije ukuza kw’umumarayika wa gatatu mu bukwe ku wa 22 Ukwakira 1844. Umugeni yitegura mbere y’ubukwe, si mu bukwe. Gushyirwaho ikimenyetso kw’abahumbi ijana na mirongo ine na bane kurangizwa mbere gato y’itegeko ryo ku cyumweru, mu gihe cy’igihe gihanuwe cyagereranyijwe nk’ikigeragezo cy’ishusho y’inyamaswa. Turamenyeshwa ko ikigeragezo cy’ishusho y’inyamaswa ari cyo kigeragezo tugomba gutsinda mbere y’uko igihe cy’imbabazi gifungwa.

“Omwe anguhonesa sha yela kutya efaneke loshilyani otali ka tungwa manga omhito yelalekano inayi valwa; osheshi olo tali ka kala eteko linene lovanhu vaKalunga, omo mokulo wavo waalushe tau ka tokolwa. Opo we li po osha hanga etumbalo lomalanduluko eendadakano ngoo, ndele ovashona ashike tava ka pukifwa.

“Mu Kusuñulula 13 eci cintu calangishiwa patoka; [Kusuñulula 13:11–17, citalikwi].”

“Kuñu ndyecha kuu prueba vaa, sa ñaa ñivi ñuu Yosoy Dios kuvi kachi ichi kuaa ndatu nda’a ñaa sellar. Nduu ñivi ndee ni ka ndatu ñaa fidelidad ñaa Dios, chi ka kunumi ley ñaa, ta ka kundee va’a chi nikuvi ka sa’a aceptar tu’un sabbath falso, te kuvi ka ndakani nda’a bandera

ñaã Señor Dios Jehová, ta kuvi ka chii sello ñaa Dios vivo. Te nduu ñivi ka xiko tu'un ndija sa vachi andivi, ta ka sa'a aceptar sabbath domingo, te kuvi ka chii marca ñaa bestia." Manuscript Releases, volumen 15, 15.

Muryango warafunzwe ku wa 22 Ukwakira 1844, ushushanya mu buryo bw'ubuhanuzi urugi ruzafungwa igihe itegeko ryo ku Cyumweru rizashyirwaho. Mushiki wa White avuga ko ikigeragezo cy'ishusho y'inyamaswa ari ikigeragezo tugomba gutsinda "mbere y'uko" igihe cy'imbabazi gifungwa, kandi kandi avuga ko icyo kigeragezo ari ho iherezo ryacu ry'iteka rigenwa. Mbere y'itegeko ryo ku Cyumweru, umugeni yitegura, kandi ibyo bisaba kugira umwambaro ukwiriye w'ubukwe, umwambaro ugomba kwezwa n'imiriro itunganya y'Intumwa y'Isezerano. Ikimenyetso gishyirwaho mbere y'ubukwe, hanyuma ubukwe bugahita buba igihe cy'itegeko ryo ku Cyumweru.

ظاحل زا مه و یرکف ظاحل زا مه ،تسا تقیقح رد نتشگ راوتسا ،ندش رُم مک دزاسایم صخشم تی او ره اوخ ی ایرواد ناکت «ه اگن آ» ،دنوش رُم ادخ موق «مک یم اگن ه» مک دنکیم حیرصت نآ رب نوزفا وا .ین احو ر نوناق نامه مک ،دوشایم زاغآ هدزای یلفش اکم یلزلزل زا مک تسا ی ایرواد نامه ناکت نی .دمآ دهاوخ ادخ .تسا مدحتم تالای رد مبنشکی

Hekalu ya Kimuira ilikamilishwa katika Kilio cha Usiku wa Manane, ikionyesha kwamba muhuri unawekwa kabla ya alama ya tatu ya hukumu. Katika agano la Ibrahimu hatua ya tatu ya hukumu ilikuwa Isaka juu ya Mlima Moria, ikimfananisha si Kristo msalabani tu, bali pia sadaka ya Walawi katika Malaki tatu.

Na ataketi kama msafishaji na mtakaso wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wamtotee Bwana sadaka katika haki. Ndipo sadaka ya Yuda na Yerusalemu itakapompendeza Bwana, kama ilivyokuwa katika siku za kale, na kama katika miaka ya zamani.

Na ngatu ulisa kuli umwe ku cilolo; kabili nkaba kambone uwakufulumuka bwangu ukulwisha abaloshi, kabili ukulwisha bashipula, kabili ukulwisha abeelapo ubunte bwa bufi, kabili ukulwisha abo abapoka umwina mulimo ifyakumusasula, umufwile, na cish orphan, kabili abapilibula umweni ukufuma ku butungulushi bwakwe, kabili tabantina ine, eflyo asosa Yehova wa mabumba. Malaki 3:3–5.

Piştî pêvajoya paqijkirinê, pêşkêşî wê “paşê” wek rojên kevn be, û pêşkêşî di çalakiya dawî ya dadweriyê de tê amadekirin; çimkî ew dem e ku Lewîyên ku hatine paqijkirin û wek pêşkêşek hatine amadekirin, li hember keçikên bêaqil yên ku Mesîh dê ji wan re “şahidekî bilez li dij” be, tînanîn. “Şahidekî bilez” ew e ku “şahidekî dilsoz ji bo dêra Laodîkeyayê” ye, yê ku Şebna wek gûleyekê davêje zeviyekî dûr, û yê ku Laodîkeyayan bi qayînî ji devê Xwe vediqije derve. Cudakirina genim û ceh ji hev dê bilez be, çimkî tevgerên dawî tevgerên lezgîn in. Ew peyambara bilez Ew e ku li Malakî sêyan ji nişkê ve tê perestgeha Xwe.

Malakia munda i “mahingani ga kala,” sadaka yakweha muchanyuswa ni kuchanyuswa kwa bendera ya wale laki moja na arobaini na nne elfu; ni kuchanyuswa kwa sadaka ya mikate miwili ya kutikiswa ya Pentekoste; ni kuchanyuswa kwa nyoka juu ya mti jangwani; ni kuchanyuswa kwa Kristo msalabani, tena ni kuchanyuswa kwa Shadraka, Meshaki, na Abednego katika tanuru ya

moto pamoja na Kristo, wakati ulimwengu wote ulipostaajabu na kushangaa; ni kuchapishwa kwa chati ya 1843, na kusudi lililokusudiwa kwa chati ya 1850.

ku'çxaj Abrahamar ande' tzaq'b'äl ri k'ulmatajem xb'an chwe ri ritojil re ri kojol q'ijil, xutaqej pa ruk'aslemal, ruma k'u xux ri retal re ri k'ulmatajem. Abraham, man je ta pacha' Moisés, xukojol q'ijil ri Isaac aninaq; ruma ri' aretaq xuyak pa jun sipanik pa ri rox tzaq'b'äl, Isaac xutzijoj ri retal. Ri retal ri' k'a te' xjalatajik ruma ri bautismo, ri e keb' xkib'an junam keb' q'alajisab'äl che ri retal re ri cruz.

“Imana iriho ikimenyetso cyayo ni iki, gishyirwa ku ruhanga rw'ubwoko bwayo? Ni ikimenyetso abamarayika bashobora gusoma, ariko amaso y'abantu ntashobore kukisoma; kuko marayika urimbura agomba kubona icyo kimenyetso cy'ubucunguzi. Ubwenge busobanukiwe bwabonye ikimenyetso cy'umusaraba w'i Kaluvari ku bahungu n'abakobwa Uwiteka yihitiyemo. Icyaha cyo kurenga ku mategeko y'Imana gikurwaho. Bambaye umwambaro w'ubukwe, kandi bumvira kandi bakaba indahemuka ku mategeko yose y'Imana.” Manuscript Release, numero 21, 51.

Ukivumelwano kwisigaba sokuqala kuGenesisi isahluko seshumi lanhlanu, kuchazwa isiprofetho sesikhathi seminyaka engamakhulu amane yobugqila, futhi uPawulu ukhomba leso sikhathi esifanayo njengeminyaka engamakhulu amane namashumi amathathu. Ukubala kukaPawulu kuqala ngokubizwa okukhulunywa ngakho kuEksodusi isahluko seshumi nambili, ngokuba ufaka nesikhathi sika-Abrama sokuhlala njengowokufika. Lapho kubhekisiswa kahle, iminyaka engamakhulu amane maqondana neminyaka engamashumi amathathu iwuphawu olulodwa olubekwe nguPawulu, kanti iminyaka engamakhulu amane ebekwe ngu-Abrama ingolunye uphawu. Ngakho-ke, isikhathi seminyaka engamakhulu amane simelelani, futhi isikhathi seminyaka engamakhulu amane namashumi amathathu simelelani, futhi iminyaka engamashumi amathathu imelelani?

Abenazhi b'ensoma basambakide neza ko emyaka magana ana na mirongo itatu ishobora kugabanywa mo ibihe bibiri by'inyaka magana abiri na cumi na itanu, igihe ca mbere kitagira ububata canke ubuja, ikindi gihe na co kikaba ari ic'ubuja.

دعب) قنس ةئى ميهارب ارمع ناك نيح قاحس! دلوو، ناعنك لخد مرمع نم ني عبسل او قسما خلا يف ميهاربا ةئىملا يف وهو رصم بوق عي لخدو، قنس ني قس قاحس! رمع ناك نيح بوق عي دلوو. (قنس ني رش عوسمخ قنس قرش عوسمخو ني ةئىم، ناعنك يف قنس قرش عوسمخو ني ةئىم عومجمل نو ك يف. مرمع نم ني ةئىملا او مدقي، قوبنل سرادى ل قوبنل اب، اذهو. قنس ني ةئىم عب ر ايلكلا عومجمل نو ك يل، رصم يف ةئىم عب رال سلوب ددحي. همسا ري غت يذل ارب ا عم ناك امك، سلوبل، ني يده ع ني زمر نم، ني تدامش ني تطبارتم ني تي نمز ني توبنل «رطس لىل ع ا رطس» مامت! ن ا و. ةئىم عب رال ارب ا ددحي و، ني ةئىملا او راتخملا لىل اب عش س يس ا ت لىل تداق ي تىل لوالا ده عالا قرتفب نرتقي.

Hristo alipokuja katika historia ili kulithibitisha agano pamoja na wengi kwa juma moja, juma hilo liliwakilisha unabii wawili wa wakati wenye uhusiano wa ndani. Unabii wa miaka mia nne na thelathini wa Paulo unaweza kugawanywa katika sehemu mbili zilizo sawa, kama ilivyo kwa juma la Hristo. Miaka 215 katika Kanaani ikifuatiwa na miaka 215 katika Misri, ikifananisha ushuhuda wa Hristo mwenyewe kwa siku 1260, ukifuatiwa na siku 1260 za ushuhuda wa Hristo katika nafsi

ya wanafunzi Wake. Siku 2520 ambazo Hristo alilithibitisha agano pia zinawakilisha zile nyakati saba ambazo ndizo “ugomvi wa agano Lake.”

Kufuma mu 723 BC kugeza mu 1798 ni imyaka 2520, kandi iyo myaka igabanyijwemo ibihe bibiri by’imyaka 1260, bihagarariye ubupagani bukandagira ahera n’ingabo imyaka 1260, bukurikiwe n’ubupapa bukandagira ahera n’ingabo imyaka 1260. Hagati mu cyumweru cya Kristo hari umusaraba, kandi hagati mu cyumweru (538) havamo imyaka 1260 y’ubuhamya bw’ubupagani, hanyuma hagakurikiraho imyaka 1260 y’ubuhamya bw’ubupagani buturutse ku mwigishwa wa gipapa w’ubupagani. Igihe ubwami bwa Kristo bw’ubuntu bwahabwaga imbaraga ku musaraba, bwabaye igishushanyo cya 538, igihe ubwami bwa antikristo bwahabwaga imbaraga. Ku musaraba, Isirayeli nyakuri yarenganyijwe, maze Isirayeli y’umwuka itangira. Mu 538, ubupagani nyakuri bwarenganyijwe, maze ubupagani bw’umwuka butangira.

Uvangi wa Abram wa miaka mia nne, pia ni miaka mia nne na thelathini. Ni uvangi uleule, lakini uliowekwa wazi kwa alama mbili za agano. Uvangi huo wa nyakati mbili zinazohusiana ulikuwa ukitambulisha utumwa na ukombozi wa watu wa Mungu ambao ungetimizwa mwanzoni mwa historia ya agano ya Israeli wa kale. Mwishoni mwa historia ya agano ya Israeli wa kale, kuna uvangi mmoja wa wakati unaolingana na mwingine, katika uhusiano wa siku moja kwa mwaka mmoja, hivyo kutambulisha uvangi mbili za nyakati zikikazia ukombozi na utumwa.

Ku historia ya katikati ya mwanzo na mwisho wa Israeli ya kale tunamwona Danieli katika utekwa wa Babeli. Kutoka katika historia hiyo ya agano, inayotambulisha utumwa na ahadi ya ukombozi, unabii unaunganisha pamoja historia ya agano ya Israeli ya kale na historia ya agano ya Israeli ya kisasa huwekwa wazi. Katika kitabu cha Danieli, unabii wa nyakati mbili hutambulishwa. “Kiapo” cha “nyakati saba” cha Musa cha Mambo ya Walawi ishirini na sita hutambulishwa katika Danieli 9/11, na vilevile swali la aya ya kumi na tatu katika Danieli nane, linaloongoza kwenye jibu la aya ya kumi na nne, ambalo hutambulisha unabii wa miaka 2300. “Kiapo” hicho, ambacho kikivunjwa huwa “laana ya Musa” katika Danieli tisa kumi na moja, kilipotimizwa mwaka 677 KK dhidi ya ufalme wa kusini, kilifikia hitimisho tarehe 22 Oktoba, 1844, kama ilivyokuwa kwa ile miaka 2300. Kutawanywa kote kwa nyakati zote mbili 2520 kunapatikana katika swali la aya ya kumi na tatu, na jibu la aya ya kumi na nne ni ile 2300.

Mosesihet, si alpha ti historia kenkatulagan ti nagkauna nga Israel, ken kas met ken Cristo, ti omega ti historia kenkatulagan ti nagkauna nga Israel, ti nangrugi a kas alpha a historia ti moderno nga Israel ket inramanna dagiti dua a naisinnasango a padto iti tiempo. Ti maysa ket mangitudtudo iti pannakabannog ken pannakaadipen, ket ti sabali mangitudtudo iti pannakaispal. Ti pannakabingay ti 430 a tawen iti dua a agpapada a panawen iti alpha a historia ti nagkauna nga Israel ket naipaadwan iti maysa a padto a pannakabingay a naulit idiy lawas a pinasingkedan ni Cristo ti tulag, ken ti naisinnasango a panawen ti panangokom gapu iti panagsalungasing iti tulag a nabingay iti dua a agpapada a panawen, ipaayna dagiti dua a saksi: a ti alpha a historia ti moderno nga Israel ket addaan met koma iti umasping a naimpadtoan a pagsinged. Dagiti 2520 a tawen ken 2300 a tawen a sangsangpet a sangsangkamaysa ket mangipaay iti maikatlo a saksi dagiti dua a naisinnasango a padto iti tiempo, nga addaan iti maysa a padto a nabingay a papada iti tengnga.

Vahe vahefe vaye taveha tozo lwa that, kanti va Vweve vafika mu cipangano na va handuluke zikwi zana na makumi ana na zine mu lisololo lya omega lya Isilaeli ya mwinzi, kuve na vuprofita vavali vyavulandu vya cikati ca vuprofita, ni cikati cakuambakana cawane cihandulwamo mu vipande vivali vyalinga; pano eci kacikonkama, pakuti va Vweve pavafikile mu cipangano na Isilaeli ya mwinzi, Vavwezye livoko Lyavo ku mazulu no kulangisa kuti cikati tacikabeho nakabili.

נאשין רבבוון ימן הג יוארכש מכשן יל ופמש ינאן ווד מב ,מכרזה ראוץ ולץ ו דס ינאמ יפ וי ייזאוויץ ו תיד נהיל ווד יכיהי תהיש אדי אוד מכ ,תהיש יס ינארמבמ עץ יתמכ יפ .תידד מב (מ יכיהי אגנא :תירניבד אדאריא ינדרכש מכשן יל ,הי ינאדי ת ינארמבמ עץ יתאכ מב (מכ (וובארק שובא ינאסכיהי מב (מ (וובארק שובא ינאסכיהי (וובארק שובא ינאסכיהי .

Kintu kya mbere by'amaturu byose byari bifatanye n'imyaka itatu mu kimenyetso cyabyo, bikerekana ko bigereranya amaturu atatu yari afite igihe cy'ubuhanuzi. Si uko ayo maturu atatu yose yari afite gusa igihe cy'ubuhanuzi, ahubwo buri rimwe muri yo ryari rifite igihe cy'ubuhanuzi cyagabanyijwemo ibihe bibiri bingana. Intungura n'inuma nta myaka yazo ivugwaho; byari bisabwa gusa ko biba bikiri bito, kuko bigereranya igisekuru cya nyuma cy'abantu b'isezerano, kigenerwa ishusho y'inanyi ebyiri, cyangwa imikumbi ibiri.

Ebisibo bibiri bihagarariye “iteraniro rinini” n'ab'igihumbi ijana na mirongo ine na bine, ariko izo nyoni ebyiri zifite ubusobanuro bwa kabiri. Inuma ni kimwe mu bitambo by'ahera, kandi iyo ushakashatse neza imyirondoro y'inuma nk'ituro, akenshi usanga isobanura ubwoko bw'inuma; naho inuma iri mu gitambo cya Aburamu yo igaragaza inyoni ikiri nto cyane ku buryo itaramera amababa, cyangwa ikirushaho kuba kibi, inyoni amababa yayo yakuwemo. Kuri uru rwego rw'ubuhanuzi, izo nyoni ebyiri ni ingano n'urumamfu.

Mu matuku ga ndeka, ekimanyiso kirisimuka eri eiguru nga enyonyi, era kirikikola ku kiseera ekya kyennyini enyonyi ebiri ezitali nnongoofu lwe zigenda okusitula obubi ne zibuteeka ku ntebe yaabwo e Sinaali.

מנאזב ו מכב זרמב תואץ אטס יי :מבו יי ו ווץ רד דרכד יסץ מלגמל ייהי תש ירפ וי איוי אהורד .מווץ רד מכ היי אפי י וי מדי :יבו שי ודי ?היי יו מדי :מבו שי נמ .היי יו ווץ רד י ודי ו ;ארי גלל ברס יסרוק יכיהי עראפ ,איהי ו .אדי ומז ירסנארס מל מנאווי יווי ש מדי :יבו מווי תש ינאד אדמכאפי י יסארי מנא מל מכ מני נר מדי .

Na akasema, Huu ni uovu. Kisha akautupa ndani ya efa; naye akaitupa ile talanta ya risasi juu ya mdomo wake.

Kisha nikainua macho yangu, nikaona, na tazama, walitokea wanawake wawili, nao upepo ulikuwa katika mabawa yao; kwa maana walikuwa na mabawa kama mabawa ya korongo; nao wakainua efa kati ya nchi na mbingu. Ndipo nikamwambia malaika aliyesema nami, Hawa wanaichukua wapi efa hii? Naye akaniambia, Ili kuijengea nyumba katika nchi ya Shinari; nayo itawekwa imara, na kuwekwa huko juu ya msingi wake yenyewe. Zekaria 5:5–11.

Upapa, uwakilishwa kuwa “uovu,” au na Paulo kuwa “yule mwovu,” ulipata jeraha lake la mauti mwaka wa 1798, wakati talanta ya risasi iliwekwa juu ya kikapu aketimo. Baada ya hayo, uwasiliani-roho na Uprotestanti ulioasi wataenda kumwinua na kumjengea nyumba katika Shinari, wakati huohuo ambapo Mungu atakuwa amemaliza kuijenga nyumba ile atakayo isimamisha kama bendera. Katika Zekaria, bendera ya bandia ni mwanamke wa uovu, na bendera inaonyeshwa kuwa hua. Ndipo ulimwengu utakuwa ukichagua kati ya Rumi, ambayo ni ngome ya kila ndege mchafu na mwenye kuchukiza, au hua, ishara ya agano la Mungu na wanadamu.

Û wî bi dengekî bihêz bi hêz qîriya û got: Babilona mezin ket, ket; bû cihê rûniştina şeytan, girtîgeha her ruhê pîs, û qefesa her çivîka nepaqij û nefretbar. Vahy 18:2.

KuKristo waambile mayelana lokufa kwakhe lokuvuka kwakhe wathi, “chithani leli thempeli, mina ngizalivusa ngezinsuku ezintathu.” Lezo zinsuku ezintathu zimele isikhathi sesiprofetho lapho kuphakanyiswa khona ithempeli, njengalokhu kwaba njalo kuMose, kuKristo, lakuma Millerite. Isimiso seminyaka emithathu emnikelweni ka-Abrama wethokazi, imbuzi lensikazi, lenqama, simele ukuthi phakathi kwalowo nalowo wemilando emithathu yesivumelwano esesiyicabangela khathesi, kwakuzakwakhiwa ithempeli. Ithempeli lokucina lesivumelwano labayizinkulungwane ezilikhulu lamatshumi amane lane liyisibonakaliso okumele siphakanyiselwe phezu njengomqhele ezulwini. Ngenxa yalesi sizathu, ithokazi, imbuzi lensikazi, lenqama kuyizilo zomhlaba, ngalokho kusenziwa umehluko lezinyoni ezindiza emazulwini. Ithempeli lesivumelwano elakhiwa ezinsukwini zokucina yisikhathi lapho iJerusalema iphakanyiselwa phezu phezu kwawo wonke amagquma lezintaba.

Nang may hindi ko pa natutukoy ang bawat sangkap ng una sa tatlong hakbang ng tipan ni Abram, hanggang sa ngayon, ang bawat sangkap na ating sinuri ay may katumbas sa pasimula at wakas ng sinaunang literal na Israel, at sa pasimula ng makabagong Israel. Ipinakita natin ang tatlong hakbang ng mga anghel ng Apocalipsis 14 sa unang hakbang ng tipan ni Abram. Ang fractal ng tatlong anghel na nasa unang hakbang ng tipan ni Abram ay lalo pang malinaw na mapagtitibay kapag ating isinaalang-alang ang ikalawa at ikatlong hakbang ng tipan ni Abram.

말람의 “여덟” 제물은 훗날 모세의 성소 의식의 일부가 될 제물들만을 나타내는 것이 아니라, 하나님의 언약 백성의 이야기 가운데 예언적 시간이 맡는 역할을 밝히 드러내고 확증한다. 그것들은 이스라엘이 하나님의 택하신 백성으로서 literal하든 spiritual하든 그 시작과 끝을 확증한다.

Paulo’s myaka 430, ni igihe cy’ubuhanuzi kidashobora gutandukanywa mu buryo bwumvikana n’imyaka 400 ya Abram. Iyo bishyizwe kimwe hejuru y’ikindi, bibyara igihe cy’imyaka mirongo itatu, gikurikiwe n’imyaka magana ane. Aha ni ho tuzakomereza mu nyandiko ikurikiyeho.

“Ubuhanuzi bwanditswe mu Isezerano rya Kera ni ijambo ry’Umwami ryagenewe iminsi y’imperuka, kandi buzasohozwa rwose nk’uko twabonye kurimbuka kwa San Francisco.” Letter 154, May 26, 1906.